

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/937/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3711207889
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3711207889.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudcov JUDr. Gabriely Janákovkej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci navrhovateľiek: 1/ M. R., nar. XX.XX. XXXX, bytom Z. Q. č. XXX, 2/ M. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, zastúpený F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 3/ W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. S. W., N. XXX/XX, 4/ C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. S. W., G. II XX/XX, 5/ M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, 6/ Z. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, 7/ F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 8/ F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., Z. S. XXX/X, zastúpený F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., Z. S. XXX/X, 9/ C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Q., proti odporkyni: X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. A. XXXX/XXX, U. S. W., zast. H. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. S. W., Z. XXX/X, o vyrovnanie dedičských podielov, na odvolanie navrhovateľiek 1/, 9/ a H.Y., rod. R. proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19. júna 2014, č.k. 10C/109/2011-187, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na začatie konania a rozhodnuté o náhrade trov **p o t v r d z u j e**.

Odvolanie H. X., rod. R. ako aj odvolanie navrhovateľky 9/ C. Q. **o d m i e t a**.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom vyrovnal dedičské podiely k nehnuteľnostiam po poručiteľke Z. R., rod. M., zomr. XX.XX.XXXX, prejednaným v dedičskom konaní pod sp. zn. D 942/73 bývalým Štátnym notárstvom v Považskej Bystrici, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXX, kat. úz. W. Z. Q. na odporkyňu X. R., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, tak, že do dedičstva po poručiteľke L. D., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom N. č. XXX, patria spoluvlastnícke podiely tak, ako ich ďalej v jednotlivých parcelných číslach ustálil. Vo zvyšku návrh zamietol. Konanie o návrhu navrhovateľky 9/ C. Q. zastavil. O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že pôvodným rozsudkom zo dňa 11.09.2012 vyrovnal dedičské podiely k nehnuteľnostiam po poručiteľke Z. R.. Odvolací súd na odvolanie navrhovateľiek rozsudok zrušil s tým, že v ďalšom konaní bude povinnosťou okresného súdu vyporiadať sa s účasťou C. Q. a o jej návrhu na začatie konania rozhodnúť, a to buď procesným alebo meritorným rozhodnutím a rozhodnutie aj odôvodniť spôsobom, upraveným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. V ďalšom konaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s výpismi z listov vlastníctva, spisom Notárskeho úradu Zdenky Běhalovej N 145/1993, spisom tamojšieho súdu 14D 683/2011, spisom Štátneho notárstva v Považskej Bystrici D 942/73, Okresného súdu Trenčín D 540/97, Štátneho notárstva Považská Bystrica D 1532/91 a identifikáciou parciel vyhotovenou Správou katastra v Ilave zo

dňa 16.07.2012. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že právna predchodkyňa navrhovateľov 2/ až 8/ L. D. ako dedička po poručiťke Z. R. bola oprávnenou osobou v zmysle zákona č. 293/1992 Zb. a oprávnenou osobou bola aj preto, že na základe dedičského rozhodnutia D 942/73-7, ktoré nadobudlo právoplatnosť a ktorým sa prejednálo dedičstvo po Z. R., bola ukrátená na svojom dedičskom podiele. Z dedičského rozhodnutia vyplynulo, že odporkyňa prevzala poľnohospodárske pozemky tak, ako sú teraz zapísané na listoch vlastníctva, len preto, že boli v užívaní socialistickej organizácie. Jej návrh preto považoval súd prvého stupňa za dôvodný a v zmysle zákona č. 293/1992 Zb. rozhodol tak, že potvrdil spoluvlastnícky podiel do dedičstva po L. D. k nehnuteľnostiam, ktoré prevzala odporkyňa na základe dedičského rozhodnutia po ich matke. Zároveň považoval návrh L. D. za uplatnený včas, pretože podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona návrhy na vyrovnanie znížených dedičských podielov podané na Štátnom notárstve po 19.02.1992 sa považujú za návrhy podané podľa tohto zákona, pričom právna predchodkyňa navrhovateľov 2/ - 8/ L. D. podala svoj návrh u notárky dňa 30.06.1993. Navrhovateľku 1/ M. R. nepovažoval za oprávnenú osobu podľa § 14 ods. 1 zákona č. 293/1992 Z.z., pretože je právnou nástupkyňou po synovi Z. R., a to L. R., ale v dedičskom konaní po ňom odmietla dedičstvo. Vyslovil názor, že následky odmietnutia dedičstva spočívajú v tom, že dedič, ktorý dedičstvo odmietol, nededí a nie je ďalej dedičom poručiťka. M. R. preto nie je dedičkou po L. R. a neprichádza do úvahy ako oprávnená osoba podľa § 14 odsek 1 citovaného zákona, ktoré výslovne uvádza, že v prípade smrti oprávnenej osoby je oprávnenou osobou dedič tejto osoby. M. R. však nie je dedičkou po L. R., lebo dedičstvo odmietla, čo má tie isté dôsledky, ako keby sa nebola dožila smrti poručiťka, a preto nemôže dediť ani vtedy, ak sa v budúcnosti objaví nový majetok. Jej právo dediť po poručiťkovi sa už nemôže obnoviť, a preto návrh M. R. zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie. Pokiaľ ide o navrhovateľku 9/ C. Q., tak zo spisu zistil, že táto sa dostavila 11.07.2011 na výsluch v dedičskej veci 14D/683/2011 po poručiťke Z. R. a predložila súdu listinu napísanú 28.06.1993 v Z. Q., označenú ako uznanie dedičských podielov s pečiatkou notárskej kancelárie notárky C. M. zo dňa 30.06.1993. Zároveň uviedla, že predkladá túto listinu, s tým, že pokiaľ vie od svojej matky M. R., táto bola účastníkmi uvedenými na listine predložená notárke C. M., ktorá ju vrátila s tým, že tam nie je „dobré“ dedičstvo a viac sa vo veci nekonalo. Vyslovila vôľu, aby ako jedna z právnych nástupcov po zomrelom dedičovi L. R. vec dovedla do konca a súd rozhodol o vyrovnaní dedičských podielov, preto vo veci podá návrh. Na listine zo dňa 28.06.1993, ktorú zároveň predložila, je uvedené, že povinná osoba X. R. súhlasí, aby dedičské podiely na poľnohospodársku pôdu, ktorú zdedila v dedičstve D 942/73-7, boli zapísané na L. G., L. D. a R. M.. Podaním zo dňa 12.06.2014 doručeným súdu prvého stupňa 18.06.2014 však navrhovateľka 9/ vzala návrh späť, a preto konanie o jej návrhu podľa § 96 ods. 1, 2 O.s.p. zastavil.

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka 1/ M. R.. V odvolaní zotrvala na svojom stanovisku, že jej po L. R. patrí 1 z dedičstva po nebohej Z. R., ako bolo prejednané Štátnym notárstvom v Považskej Bystrici pod sp.zn. D 942/73. Dedičstvo po L. R. nadobudlo právoplatnosť 15.03.1995 a odporkyňa súhlasila s prerozdelením dedičstva. V dedičskom konaní zastupovala maloletú dcéru H. R., ale súd prvého stupňa nepriznal ani jej časť po zomrelom L. R.. Poukazovala na to, že notárka M. ju nepoučila o tom, aké dôsledky bude mať jej prenechanie dedičstva dcéram. Vyslovila názor, že od odmietnutia dedičstva treba odlišovať vzdanie sa svojho dedičského podielu v prospech ostatných dedičov pri uzavretí dedičskej dohody, v ktorom prípade dedič zostáva dedičom, aj keď podľa dedičskej dohody z dedičstva nenadobudne žiadny majetok. Zotrvala na stanovisku, že svojím konaním preukázala, že sa dedičstva nevzdala. Zároveň poukazovala na to, že pomníky boli zriadené po podaní návrhu na Okresnom súde v Trenčíne zo dňa 29.04.2011. Odporkyňa zároveň uzavrela ohľadne predmetných pozemkov tri zmluvy a dostala aj kúpne ceny.

Odvolanie podala aj odporkyňa 9/ C. Q., rod. R.. Uviedla tam, že aj keď odmietla prevziať 19.06.2014 rozsudok okresného súdu, podáva odvolanie. V konaní ako navrhovateľka využila právo späťvzatie návrhu, ale okresný súd späťvzatie návrhu neakceptoval. Ďalej uviedla, že sa odvoláva v mene zomrelého L. R., lebo napadnutý rozsudok sa k nemu nespráva ako k synovi Z. R.. Zároveň vyčítala, že súdu prvého stupňa nebol známy obsah spisu D 1532/91, z ktorého vyplýva, že v dedičskom konaní zastupovala maloletú dcéru L. R. - H. R. M. R., pričom dedičia medzi sebou uzatvorili dedičskú dohodu a bol by priznaný aspoň malotej H. R. podiel po zomrelej Z. R..

Odvolanie podala aj H. X., rod. R.. V odvolaní uviedla, že aj keď nie je účastníkom a ani navrhovateľom v uvedenom konaní, s rozsudkom nie je spokojná, lebo poškodzuje jej dedičské právo po otcovi L. R..

V uvedenom dedičskom konaní bola maloletá, v konaní ju zastupovala jej matka M. R.. Zotrvala na stanovisku, že jej matka M. R. sa dedičstva nevzdala, ale prenechala svoj podiel spoludedičom, čo zákon rieši ako dedičskú dohodu.

Navrhovatelia M. M., F. F. a F. F. navrhli odvolaniu navrhovateľky 1/ vyhovieť.

Odporkyňa navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach odvolania, t.j. vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľky 1/ M. R. ako aj súvisiaci výrok o náhrade trov a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v týchto častiach potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny.

Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Rozsudok alebo uznesenie, ktorým sa končí konanie vo veci samej možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a/ až f/ citovaného zákonného ustanovenia.

Navrhovateľka 1/ vo svojom odvolaní výslovne neoznačuje ani jeden z tam uvedených dôvodov na odvolanie, avšak z ich obsahu je zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčíta, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo je dôvodom na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. Podstata tohto odvolacieho dôvodu spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Navrhovateľka 1/ v odvolaní vychádza z odlišných skutkových záverov než prvostupňový súd robí z vykonaných dôkazov vlastné skutkové závery, týkajúce sa aktívnej legitimácie navrhovateľky 1/, a to v súvislosti s jej odmietnutím dedičstva po manželovi nebohom L. R..

Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní sa považuje taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 O.s.p. Podľa citovaného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť prvostupňovému súdu v prípade, ak by zbral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, poprípade poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vieryhodnosti je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ustanoveniam § 133 - § 135 O.s.p. Odvolacím dôvodom podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. teda možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, za ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

Navrhovateľka 1/ M. R. opäť prejavila nespokojnosť s rozhodnutím v rozsahu, pokiaľ bol jej návrh na začatie konania o vyrovnanie dedičských podielov zamietnutý, keď spochybnila záver súdu prvého stupňa o tom, že v dôsledku odmietnutia dedičstva po svojom manželovi L. R. ako dedičovi poručiteľky Z. R. nie je oprávnenou osobou podľa § 14 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí č.k. 17Co/5/2013-163 zo dňa 15. januára 2014 sa zaoberal otázkou posúdenia aktívnej legitímácie navrhovateľky 1/ a konštatoval, že závery súdu prvého stupňa o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie navrhovateľky M. R. sú správne. Uviedol tam, že z obsahu spisu bývalého Štátneho notárstva v Považskej Bystrici D 1532/91, a to najmä zo zápisnice na č.l. 12 napísanej 21. júna 1993 je zrejmé, že manželka poručiťa M. R. po zákonom poučení k veci uviedla, že dedičstvo odmieta a je si vedomá neodvolateľnosti tohto prejavu vôle, pričom v konaní bude zastupovať maloletú dcéru a jej menom dedičstvo neodmieta. Úkon spočívajúci v odmietnutí dedičstva považoval už odvolací súd za jednoznačne zrejmý.

Tvrdenia navrhovateľky 1/ v odvolaní o tom, že súdu prvého stupňa nebol zrejmý obsah spisu D 1532/91, najmä obsah zápisnice, preto nie sú ničím podložené. Na č.l. 12 spisu, a to v poslednom odseku zápisnice zo dňa 21. júna 1993 je uvedené, že prítomná manželka poručiťa po zákonom poučení k veci uvádza: „Ja dedičstvo odmieta, som si vedomá neodvolateľnosti tohto prejavu svojej vôle a v konaní budem zastupovať maloletú dcéru, jej menom dedičstvo neodmieta. Maloletá je spôsobilou dedičkou, započítanie neprichádza“. Prejav vôle navrhovateľky 1/ ako dedičky - manželky poručiťa je tak uvedený jednoznačne a neopodstatnené sú aj úvahy o tom, že prejav manželky poručiťa bolo potrebné vyhodnotiť ako súhlas s dohodou, podľa ktorej nadobúdateľmi celého dedičstva sú len deti poručiťa. Dedičská dohoda síce bola uzavretá a schválená rozhodnutím o dedičstve č.k. D 1532/91-17 zo dňa 21. februára 1995, ale podľa odôvodnenia manželka poručiťa na pojednávaní dňa 21.06.1993 dedičstvo platne odmieta, a preto ako zákonné dedičky v prvej skupine podľa § 473 odsek 1 Občianskeho zákonníka prichádzajú do úvahy jeho štyri dcéry rovnakým podielom, ktoré uzavreli dedičskú dohodu. V čase uzavretia dedičskej dohody, t.j. 21. februára 1995 boli plnoleté všetky štyri dcéry poručiťa, t.j. aj H. R., nar. 13.02.1976. Súd prvého stupňa tak svoje závery o aktívnej legitímácii navrhovateľky 1/ vyvodil správnym vyhodnotením obsahu spisu Štátneho notárstva v Považskej Bystrici D 1532/91, a preto nemohol byť považovaný dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. za uplatnený opodstatnene.

Súd prvého stupňa na tieto skutkové zistenia správne aplikoval aj ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb.

Na základe skutkových zistení, vyplývajúcich zo spisu o prejednaní dedičstva po neb. L. R. súd prvého stupňa aj vyvodil správne závery o aktívnej legitímácii, v dôsledku čoho aj vec správne posúdil, a preto nie je možné úspešne uplatniť dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

Tvrdeniami navrhovateľky 1/, ako aj 9/ v ich odvolaniach o tom, že za oprávnené osoby na vyrovnanie dedičských podielov po neb. Z. R. mali byť považované deti po neb. L. R. sa dá stotožniť. Tieto osoby však nepodali návrh na vyrovnanie dedičských podielov v zákonnej lehote, ako to urobila ich matka M. R., ktorá však nebola dedičkou v dôsledku odmietnutia dedičstva po neb. L. R.. Zamietnutie návrhu na vyrovnanie dedičských podielov je preto dôsledkom nesprávneho postupu samotných dedičov po neb. L. R., ktorí návrh na vyrovnanie dedičských podielov nepodali, ale urobila tak ich matka, ktorá nebola dedičkou po neb. L. R. a nie je preto oprávnenou osobou na podanie návrhu na vyrovnanie dedičských podielov. Súd prvého stupňa preto rozhodol správne, keď jej návrh zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie.

Odvolanie navrhovateľky 9/ C. Q. bolo potrebné odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého odvolací súd odmieta odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Odvolanie sa totiž podáva v zmysle ust. § 204 ods. 1 O.s.p. do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Lehota sa zásadne počíta od doručenia rozhodnutia tomu účastníkovi, ktorý chce podať odvolanie. Pre začiatok plynutia lehoty je dôležité účinné doručenie účastníkovi.

V prípade, pokiaľ adresát odoprie písomnosť prijať, je v ust. § 50 O.s.p. zakotvená fikcia účinného doručenia súdnej písomnosti tak, že písomnosť je v takom prípade doručená dňom, keď jej prijatie bolo odopreté.

V prejednávanej veci bol rozsudok okresného súdu, ktorý obsahoval aj výrok o zastavení konania o návrhu navrhovateľky 9/ doručovaný na pojednávaní súdu prvého stupňa, ktoré sa konalo 19. júna 2014. Táto skutočnosť vyplýva zo zápisnice o pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený predmetný rozsudok a doručovaný účastníkom. Lehota na odvolanie preto navrhovateľke 9/ začala plynúť 20. júna 2014 a uplynula 4. júla 2014. Odvolanie však bolo podané na Pošte Ilava 07.07.2014, spolu s odvolaniami navrhovateľky 1/, ako aj H. X.. Navrhovateľke 1/ však bol rozsudok doručený 23.06.2014, preto lehota na odvolanie uplynula len 8. júla 2014, v dôsledku čoho odvolanie podané 7. júla 2014 bolo podané včas.

Keďže navrhovateľke 9/ C. Q. začala plynúť lehota od odopretia prevzatia rozsudku, uplynula 4. júla 2014, a preto odvolanie podané 07.07.2014 bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na odvolanie, v dôsledku čoho bolo potrebné takéto odvolanie odmietnuť.

Odmietnuté bolo aj odvolanie H. X., rod. R., a to podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., podľa ktorého odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Na podanie odvolania je totiž oprávnený v zmysle ust. § 201 O.s.p. účastník konania a za určitých, zákonom stanovených podmienok aj vedľajší účastník. H. X. však nebola účastníčkou konania a rovnako ani vedľajšou účastníčkou. Nie je preto oprávnená na podanie odvolania, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné jej odvolanie odmietnuť podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

V odvolacom konaní bola tak úspešná odporkyňa, ktorá by mala v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v súvislosti s odvolacím konaním jej trovy nevznikli, a preto jej neboli priznané.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.